

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Obwieszczenie

Dla prac przygotowawczych do przypadającego na dniu 31. października r. b. Xgo losowania obligacji indemnizacyjnych lwowskiego okręgu administracyjnego ustanie, zaczawszy od 15. b. m., wszelkie przepisywanie obligacji, jeżeliby przytem wystawione na nowo obligacje musiały otrzymać odmienne numery.

Co się niniejszem podaje do wiadomości z tym dodatkiem, że od terminu ogłoszenia rezultatu losowania, przypadającego na dniu 31. października r. b. mogą być znowu zadane i przedsiębrane takie przepisywania.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 13. sierpnia 1862.

(Urzędowy wykaz składek na dotkniętych powodzią.)

Podług oznajmienia c. k. władzy obwodowej w Tarnowie wstrzymana została na czas zuiwa budowa tam nad Wisłą, przedsiębrana z funduszu składowych w okolicy dotkniętej powodzią.

Do tego oznajmienia załączyła oraz władza obwodowa następujący wykaz uskuteczionych dotąd robót i innych kosztów: 1) Naprawa uszkodzonych tam 98 zł.; 2) sypanie tam pod Maniowem 3794 zł. 34 c.; 3) sypanie tam pod Otałężem 2118 zł. 36 1/2 c.; 4) wyłobienie przekopu rzeczki Breń 1095 zł. 59 c.; 5) za taczki i inne rekwiizyta 1762 zł.; 6) za spłacenie gruntów 379 zł. 74 c., a 7) na wydatki zarządu 557 zł. 39 1/2 c. — razem 9805 zł. 43 c. wal. austr.

Ze składek wpłynęło do władzy obwodowej po koniec lipca r. b.: 3 dukaty w złocie, 20 rubli, 1 kupon na 1 zł. 15 c.; dwa kupony po 3 zł. 50 c. i gotówka 36188 zł. 56 c. w. a. Z tego rozdano gotówka 1589 zł.; na budowę tam użyto 9805 zł. 43 c. — razem wydano 11.394 zł. 43 c.; zaczętem pozostaje jeszcze do użycia 24.794 zł. 13 c., 3 dukaty w złocie, 20 rubli, 1 kupon na 1 zł. 15 c. i 2 kupony po 2 zł. 50 c. wal. austr.

Część nieurzędowa.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 15. sierpnia. Prezydium namiestnictwa otrzymało od ministra stanu następującą depeszę telegraficzną z Wiednia z d. 14. sierpnia 1862 o godz. 10. wieczorem.

Jej cesarska Mość Cesarzowa wraz z Jego cesarską Mością Cesarzem i swoim Najosiwieńszym bratem przybyła dziś po godz. 8. wieczorem w pożądanym stanie zdrowia do Wiednia.

Ich cesarskie Moście, w dworcu kolei w Penzing przyjmowali Arcyksiążęta, ministrowie i jeneralitycy, posłowie bawarscy, namiestnik, burmistrz i rada gminna miasta Wiednia. Niezliczony tłum ludu powitał Ich ces. Moście okrzykami radości. Miasto i przedmieścia były wspaniale oświetlone.

(Czynności Lwowskiej rady miejskiej.)

Lwów, 15. sierpnia. Przedwczoraj odbyło się w sali strzeleckiej zwyczajne posiedzenie rady miejskiej pod przewodnictwem zastępcy burmistrza radcy magistratualnego p. Wrabca. Obecnych radnych było 57. Po odczytaniu i zatwierdzeniu protokołu ostatniego posiedzenia, podał prezydent do wiadomości zgromadzenia, że pp. radni Franciszek Hübner, Wincenty Doliniański, Felix Piątkowski i Michał Dymet, wzięli urlop. Następnie oznajmił prezydent, że dnia 18. b. m. jako w dzień urodzin Jego ces. król. Apostolskiej Mości, odprawione będzie w kościele archikatedralnym obrz. fac. o godzinie 9. rano uroczyste nabożeństwo, na które zaproszeni są panowie radni. Zaproszenie to przyleżało do wiadomości. Proszem na panowie wniosek radnego p. Jabłońskiego, referenta sekcji, uchwalono jednogłośnie przenieść z dniem 1. września r. b. szkołę trywialną przy kościele św. Antoniego z dotychczasowego ciasnego i wilgotnego lokalu do realności pana Höflicha, najętej na trzy lata za roczny czynsz 520 zł. w. a. Następnie przedłożył radny p. Armatys nagłący wniosek tej treści, ażeby rada ze względu na ważność i nagłość sprawy uzupełnienia gymnazyum polskiego we Lwowie czterema wyższymi klasami, o co prośba już dawniej podana została do c. k. namiestnictwa, uchwaliła wybrać niezwłocznie z swojego grona deputację z trzech członków, którejby z wyznaczeniem jak najkrótszego terminu polecono udać się do Wiednia i u stóp tronu poprzeć prośbę gminy miasta Lwowa o pozwolenie założenia wyższych czterech klas przy polskim gymnazyum we Lwowie z początkiem przyszłego roku szkolnego. Wniosek ten poparł radny p. Gębarzewski, wyjaśniając potrzebę uzupełnienia tego zakładu naukowego, zwrócił uwagę na korzyści tego uzupełnienia dla uczącej się młodzieży, a z drugiej strony na niedogodności wynikające z dotychczasowego stanu tego instytutu, wniósł przytem

poprawkę, ażeby prezydent wybrał z grona rady trzech członków i wspólnie z nimi udać się nazajutrz do pana wice-prezydenta c. k. Namiestnictwa z prośbą o przyspieszenie ekspedycji podania, w tej sprawie przez gminę poprzednio przedłożonego. Radny pan Kasper Boczkowski, zgadzając się w zasadzie z wnioskami poprzedzającymi, zwrócił uwagę zgromadzenia na tę okoliczność, iż byłoby rzeczą stosowniejszą i według zdania mowcy rokującą pomyślniejszy skutek, gdyby rada w sprawach tak ważnych i cały kraj obchodzących niepomijała wydziału krajowego, który jako organ legalny reprezentacji kraju i jego interesów powołany jest pośredniczyć między krajem a rządem. Wnosi przeto radny p. Boczkowski, ażeby, nim wyjdzie deputacja miasta do Wiednia, rada udała się do wydziału krajowego z prośbą o pośrednictwo w tej sprawie, porzucając dziś tylko na wyborze delegacji do pana wice-prezydenta namiestnictwa. Wybór zaś deputacji do N. Pana miałby wtedy dopiero nastąpić, gdyby wstawienie się wydziału krajowego nieodniosło pożądanego skutku.

Przy głosowaniu uchylony został większością głosów wniosek radnego Boczkowskiego. Wniosek zaś radnego p. Armatysa z poprawką radnego p. Gębarzewskiego został przyjęty. Nim przystąpiono do wyboru członków deputacji za pomocą kartek, wniósł radny p. Gębarzewski, ażeby do tej deputacji wybrano dwóch chrześcijan i jednego starozakonnego. Przeciw temu wnioskowi przemówił radny p. Rodakowski, oświadczając, że wyznanie religijne niestanowi różnicy między radnymi, nienależy przeto ograniczać w tym względzie wolności w wyborze członków deputacji, wnosi zatem, ażeby zgromadzenie przystąpiło do wyboru bez względu na wyznanie religijne. Wniosek ten został przyjęty i przystąpiono do wyboru za pomocą kartek. Do skrutynium wyznaczył prezydent pp. radnych: Armatysa, Hönigsmanna i Dymet. Do delegacji mającej nazajutrz udać się do pana wice-prezydenta namiestnictwa, wezwał prezydent JMC. księdza opata Monastyrskiego, tudzież radnych pp. Jana Schumana i Kaspra Boczkowskiego. — Radny p. Bogdanowicz oznajmił, że w Sobotę dnia 16. b. m. o godz. 10tej przed południem odbędzie się uroczystość poświęcenia studni maryackiej na placu Ferdynanda, co wzięto do wiadomości. — Następnie podał radny p. Gębarzewski w imieniu sekcji 4ej nagłący wniosek, dotyczący się obdzielenia inwalidów należących do gminy d. 18. b. m. w rocznicę urodzin Jego c. k. Apostolsk. Mości. Z uwagi, że przed dniem 18. b. m. niebędzie posiedzenia rady, nagłość wniosku została uznana i uchwalono na dalszy wniosek referenta, ażeby z miejscowego funduszu inwalidów obdzielić w dzień urodzin Najj. Pana sześciu inwalidów tutejszych takim samym datkiem, jak w roku zeszłym, mianowicie wyznaczyć każdemu z nich na rok jeden po 6 zł. 30 kr. miesięcznie, a oprócz tego wypłacić każdemu na rękę po 2 zł.; wdowie zaś pozostałej po jednym z inwalidów tutejszych dać tytułem odprawy 6 fl. 30 kr. w. a. Pozostająca po wypłaceniu tych kwot nadwyżka, ma być dołączona do kapitału rezerwowego. Wniosek ten jednomyślnie i bez dyskusji został przyjęty. Przystąpiono potem do przedmiotów porządku dziennego.

Radny p. Hofmann wniósł sprawę przyjęcia inżyniera pana Netrebskiego, proponując w imieniu sekcji 3ciej, ażeby rada uchwaliła przyjąć pana Netrebskiego do miejskiego urzędu budowniczego dla uregulowania wodociągów miejskich z wyznaczeniem mu miesięcznej płacy 70 zł. w. a. Płaca ta jednak ma się liczyć od dnia 10. czerwca r. b., gdyż od tego czasu p. Netrebski zatrudniony jest w miejskim urzędzie budowniczym. Z dłuższej dyskusji nad tym wnioskiem, w której brali udział pp. radni Jabłoński, Rodakowski, Milleret, Ziemiałkowski, Gębarzewski i Boczkowski i z wyjaśnieniami, danych przez referenta sekcji radnego p. Hoffmana, okazuje się, że p. Netrebski na wezwanie przewodniczącego sekcji przybył do Lwowa dnia 10. czerwca r. b. i rozpoczął swoją czynność, lecz dopiero 1. lipca r. b. otrzymał wezwanie formalne od sekcji, która w nadziei iż potwierdzi to ze strony rady, zatrudniła p. Netrebskiego przy wodociągach. Radny p. Rodakowski, zwracając uwagę na to, że sekcji nie przysługują prawo obsadzania miejsc bez poprzedniego przyzwolenia rady, wniósł, ażeby na podstawie postanowień regulaminu rozpisano konkurs w celu obsadzenia miejsca inżyniera przy miejskim urzędzie budowniczym, jeżeli się okaże rzeczywista potrzeba takiego obsadzenia, zaś panu Netrebskiemu żeby przyznano stosowne wynagrodzenie za dotychczasowe jego prace dla miasta. Radny p. Ziemiałkowski oświadczył, że co do zasady zgadza się z wnioskiem Rodakowskiego, przyznaje, że postępowanie sekcji 3ciej nie było całkiem w porządku. Ale desawuowanie sekcji w obecnym wypadku uchybiłoby powadze rady, w której imieniu sekcja działała. Można się bowiem obawiać, że odtąd nikt nie zechce wejść w układy z sekcją, chociażby ta miała wyraźne do tego upoważnienie od rady, z obawy, by układ zawarty z sekcją nie został przez radę unieważniony. Wniósł przeto radny p. Ziemiałkowski, ażeby na ten raz wnioski sekcji przyjęto. Przy głosowaniu jednak przyjęty został większością głosów wniosek radnego

p. Rodakowskiego, i zapadła uchwała rozpiścić konkurs dla obsadzenia posady inżyniera, jeżeli tego potrzeba, i wynagrodzić dotychczasową pracę p. Netrebskiego. — Z kolei załatwiono nagłą sprawę względem kupna realności nr. 442², stanowiącej wolny plac „Solskich“ zwany, który od lat 40 służy na targowicę miejską. Na wniosek referenta sekcji 2giej radnego p. Rodakowskiego uchwalono nabyć ten plac, obejmujący zwyczajnie 4000 sążni kwadratowych, na własność miasta za sumę 8800 zł. w. a., zaliczyć sprzedającemu p. Jakubowi Sawczyńskiemu przy podpisie kontraktu 2800 zł., a od resztującej ceny kupna płać 6% przez trzy lata, w ciągu których sprzedający obowiązany jest extabulować wszystkie ciężary pod rygorem straty dalszych procentów. — Następnie ogłosił radny p. Armatus rezultat wyborów deputacji do Wiednia. Na 56 głosujących, otrzymał radny p. Rodakowski 55, radny p. Juliusz Kolischer 31, dalej radni pp. Adamski 21 i Jan Schumann 16 głosów. Na wniesioną kwestję przez radnego p. Ziemiałkowskiego, czyli dostateczna jest względna większość głosów do wyboru, uznano na wniosek radnego p. Hönigsmanna względną większość głosów za dostateczną. W skutek tego panowie radni Rodakowski, Kolischer Juliusz i Adamski mianowani zostali członkami deputacji. Uchwalono przy tem na opędzenie kosztów podróży wypłacić każdemu z delegatów po 200 zł. z kasy miejskiej. — W końcu uchwalono na wniosek sekcji 2giej darować zakładowi rolniczemu w Dublanach 192 dwucalowych płyt trembowelskich w wartości 121 zł. 68 c. na posadzkę do laboratorium technologicznego. Na tem zamknięto posiedzenie o godzinie 9tej wieczór.

(Nabożeństwo dziękczynne za wyzdrowienie J. M. Cesarzowej.) Z **Przenysła** donoszą nam, że na dn. 11. b. m. tamtejsza gmina izraelska, otrzymawszy radośną wiadomość o wyzdrowieniu Najjaś. Pani, odprawiła w bożnicy swojej solenne nabożeństwo dziękczynne, na którym byli obecni wszyscy urzędnicy władzy obwodowej, sądu obwodowego, powiatowej dyrekcji finansowej, jako też urzędu powiatowego i gminnego i kilku mieszkańców chrześcijańskich. Przy tej sposobności miał obwody rabin tamtejszy, p. L. Meisels, bardzo piękną, do tej uroczystości zastosowaną mowę w języku niemieckim.

Stanisławów, 11. sierpnia. (Domagania się izraelitów i wybory do wydziału miejskiego.) Tutejsza gmina izraelska przy sposobności wyborów dopełniających do wydziału miejskiego, podała prośbę do w. Namiestnictwa, aby Izraelici mogli wybierać w ten sam sposób co chrześcijanie. Nadeszła naza jutrz odmowna odpowiedź następującej treści: Prośba izraelskiej gminy Stanisławowskiej, aby taż czynne i bierne prawo wyborcze wykonywać mogła, nie według ustawy z r. 1792, lecz według ustawy z r. 1849, uwzględniona być nie może, ponieważ ta ostatnia ustawa w Galicji zaprowadzona nie jest. Zmiana tej ustawy może nastąpić tylko w drodze konstytucji, a przeto tylko ci izraelici co do wyborów z chrześcijanami porównani będą, których przymioty obywatelskie odpowiadają ustawie z r. 1792 punkt 3 lit. d. — Po zebraniu się sejmiku krajowego, i na mocy jego uchwał, względem ustawy gminnej dla izraelskich gmin galicyjskich może nastąpić zmiana w tym względzie.

Wiedeń, 14. sierpnia. (Przejazd dostojeńskich osób.) Książę Modeny udał się przedwczoraj z rana do Morawii, a poseł heski baron Drachenfels do Darmstadu.

Nasim Bej, syn wielkiego wezyra Fuada Baszy, wracając z Londynu, gdzie przez czas wystawy jako komisarz porty urzędował, przybył w towarzystwie Mustafy Baszy z Egiptu do Wiednia. Słychać, że Nasim Bej udaje się ztąd do Karlsbadu do wód, a Mustafa Basza do Konstantynopola.

(Program obchodu uroczystości urodzin cesarskich i św. Szczepana.) *Gazeta wiedeńska* otrzymuje następujące uwiadomienie do ogłoszenia:

Dnia 18. sierpnia jako w dzień urodzin Jego c. k. Apostol. Mości, Jego Eminencyi kardynała księcia arcybiskup wiedeński odprawi za jego wieczne i doczesne szczęście mszę świętą o godz. 11. przedpołudniem w kościele metropolitalnym św. Szczepana ze zwykłą okazałością. Ponieważ ta religijna uroczystość równie wszystkich katolików jak Austriaków obchodzi, przeto podaje się niniejszem do wiadomości powszechnej. Porządek miejsc jak zwykle.

Święto św. Szczepana pierwszego apostolskiego króla i patrona kraju węgierskiego, będzie obchodzone uroczystością d. 24. b. m. o godzinie 10 zrana w kościele wielbnych OO. Kapucynów w Wiedniu.

(Posiedzenie izby panów z 12. sierpnia.)

Zagaił posiedzenie książę Karol Auersperg o godzinie 11 ³/₄ zrana.

Na ławie ministrów zasiadli pp. Rechberg i Plener.

Książę *Salm* przedłożył petycję 422 profesjonistów z okręgu Redchenberskiego o zniesienie przymusowych korporacji.

Powzięte na ostatnim posiedzeniu uchwały odczytano po raz trzeci i przyjęto ostatecznie.

Podług porządku dziennego załatwiono potem bez debaty rubryki budżetu: *monopol tytoniu*, *rozmaite dochody państwa*, i *monopol soli*; tylko przy rubryce *soli* robił książę *Jublonowski* podobne uwagi, jak biskup *Lutwinowicz* w izbie deputowanych, a minister finansów zapewniał powtórnie, że co do monopolu soli przygotowuje nowe rozporządzenia. Później izba przyjęła wszystkie wnioski komisji.

Przy rozprawach nad rubryką *loteryi* przedłożył hr. *Harrach* wniosek przeciw pomnazaniu kolektur, a superintendent *Haase*

przemawiał za zniesieniem loteryi. Minister finansów zapewniał, że rząd jeżeli pomnażał gdzie kolektory, czynił to tylko ze względów humanitarnych dla zapobieżenia loteryom pokatym. Przy głosowaniu przyjęła izba wniosek hr. *Harracha* wraz z wnioskami komisji.

Podobnie wotowała jeszcze izba podług wniosków komisji rubrykę *dochodów ze sprzedaży dóbr skarbowych i kopalni*.

W końcu zaproponował baron *Baumgartner*, ażeby na przypadek, jeśliby izba deputowanych chciała zachodzić między obydwoimi izbami różnice pod względem budżetu załatwić za pomocą komisji mieszanej, uskuteczniła izba już teraz wybór tej komisji z swojej strony. Wniosek ten przyjęto i obrani zostali do tej komisji pp. *Pipitz*, *Baumgartner*, *Rueskafer*, *Ranscher*, *Schwarzenberg* i *Kuefstein*.

Na tem skończyło się posiedzenie o godzinie 2 ¹/₄ z południa.

Włochy.

(Garibaldi) Z **Turyń** pisać pod dn. 7. sierpnia, że Garibaldi przyjął księcia *Verdure* i oświadczył mu, że odezwę królewską uważa jedynie jako akt dyplomatyczny, znając dobrze sposób myślenia króla. Listu dowódcy gwardyi narodowej w *Palermie*, jen *Medici* wcale nie przyjął, oświadcza, że lepiej jak ktokolwiek zna zamiary królewskie. Dnia 7. sierpnia postępował w kierunku do *Catanii* i *Messyny*, przednia straż wojsk jego zajęła *Vicari*. Wszakże mnożyły się wypadki dezercyi między jego ochotnikami. Kilku młodych ludzi z pierwszych familij sycylijskich, jak książęta *Giardinelli*, *Niscenie* i *di Cesaro*, którzy złączyli się z nim, sądząc, że działa w imieniu królewskim, teraz go opuścili. Zresztą żaden z dawniejszych jego generałów nie znajduje się przy nim. *Medici*, *Cosenz*, *Bixio*, *Sirtori*, *Turr* ganią głośno jego postępowanie. Z legii węgierskiej część do Garibaldeggo przeszła, zdaje się, że cała legia będzie rozwiązana.

Ochotnicy Garibaldowscy składają się teraz po odstąpieniu *Sycylii*, po większej części z *Lombardów* i emigrantów weneckich. Brak pieniędzy i żywności gwałtownie czuć im się daje. W *Palermie* zupełna panuje spokojność; na radzie ministrów w *Turyń* miano postanowić rozwiązanie tak zwanej „*Associazione emancipatrice*“ w *Genui*.

Generał *Anzia*, nowy prefekt *palermitański* wydał odezwę, w której nieporozumienie między rządem a Garibaldim nazywa sporem familijnym, którego załatwienia wkrótce spodziewać się można. Podobnie proklamacye wydał generał *Medici*, dowódca gwardyi narodowej w *Palermie* i półkownik *della Roza*, dowódca gwardyi narodowej w *Bergamie*. Pomimo tego wzburzenie krokami Garibaldeggo wywołane, dotąd jeszcze nie uśmierzone, w większej części miast włoskich były demonstracye i okrzyki: „*Rzym lub śmierć!*“

Według telegramu z *Turyń* z dnia 12go sierpnia dziennik *Opinione* donosi, że margrabia *Pepoli* udał się do *Londynu*, zatrzyma się jednak w *Paryżu*. Mówią, że wręczyć ma Cesarzowi notę poufną ministeryum włoskiego, w której też oświadcza, iż nie zdoła pokonać obecnych trudności, jeżeli *Francya* nie przyjdzie mu w pomoc rychłem załatwieniem kwestyi rzymskiej.

Cyrkularz znanego stowarzyszenia „*Societa emancipatrice*“, podlegający wojnę domową, skonfiskowany został. Dziennik *Discussione* donosi, że statkom Garibaldeggo przeszkadzono przebyć cieśninę messyjską. Gazeta urzędowa zamieściła następujące doniesienia z *Sycylii*: Usposobienie umysłów na całej wyspie jest spokojne. W niektórych miejscach zaszły wprawdzie demonstracye, ale ludność im nie sprzyjała. W *Palermie* przeszkadzono demonstracyi, również jak w *Neapolu*. W *Catanii* municypalność i stowarzyszenia robotników oświadczyły się przeciwko Garibaldemu. Medyolańska *Perseveranza* donosi z *Palermu*, że wielu ochotników garibaldowskich zażądało paszportów gwoili powrotu do domów rodzinnych.

Niemcy.

Berlin, 9. sierpnia. (Rozprawy w izbie deputowanych.) Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych przyjęty został projekt do prawa w jednym artykule stanowiący, iż drukarze, nakładcy, księgarze i redaktorowie nie mogą być zmuszeni do składania świadectwa co do autorów lub wydawców pism, artykułów lub inseratów i co do pochodzenia wiadomości w tychże zawartych.

Na posiedzeniu z dnia 12. sierpnia przyjęte zostało nowe prawo górnicze, następnie izba przeszła do rozbiórki budżetu na rok 1863, a mianowicie do rubryki banku morskiego (*Seehandlung*) i przychodu loteryjnego.

(Rozruchy w *Hanowerze*.) W *Hanowerze* przyszło do rozruchów w dniu 11. b. m. Powodem zaburzenia był nowy katechizm przez konsystorz generalny zaprowadzony, przeciwko któremu pastor *Baursemidt* wydał broszurę i z tego powodu przed konsystorzem pozwany był. Tłum ludu odprowadzał go do gmachu konsystorskiego, po drodze zaś wybił okna i poniszczył meble w mieszkaniu dwóch radeów konsystorskich, uchodzących za autorów nowego katechizmu. Policja musiała wystąpić i popartą przez wojsko, rozprędziła excentów, z których kilkunastu aresztowano. Tym sposobem spokojność zupełna przywróconą została.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 12. sierpnia. (Nowiny dworskie. — Kondolencye dla *Wielopolskiego*. — Mianowania. — Szcze-

góły zamachu.) *Diennik pow.* donosi: Jego ces. Wysokość Wielki książę Alexander Alexandrowicz, w dniu wczorajszym rano wyjechał do Petersburga.

W dniu zamachu na życie JW. naczelnika rządu cywilnego Królestwa, oraz w dniach następnych, JW. książę Arcybiskup metropolita Warszawski, członkowie duchowieństwa, rada administracyjna, rada stanu Królestwa, JW. dowodzący wojskiem w Królestwie Polskim, generał - adjutant, generał piechoty baron Ramsay, z generałami i sztabem wojsk w Królestwie konsystujących, konsulowie rządów zagranicznych, prezydent miasta Warszawy wraz z radą miejską, władze administracyjne i sądowe, oraz obywatele miejscy i wiejscy, składali JW. naczelnikowi rządu cywilnego, w pałacu Brühlowskim, wyrazy swojej boleści z powodu zamierzonego na Nim morderstwa, oraz wynurzenie radości z ocalenia Jego życia. JW. margrabia, dziękując wszystkim za dowody współczucia, przemawiał w szczególności do rady miejskiej, oraz do urzędników niektórych władz. Zwrócił ich uwagę na tę okoliczność, iż do spełnienia zamachu wybrano przeddzień uroczystości chrztu nowonarodzonego Wielkiego Księcia, ponieważ spodziewano się, jak widać, że nowa zbrodnia zdolną będzie wstrzymać ogłoszenia o rozmaitych dobroczynnych i zbawiennych środkach, na dzień ten zamierzone; dążeniem bowiem stronnictwa bezrządu jest tamować w Królestwie ulepszenia wszelkie i reformy nadane, wywoływaniem surowych środków ułamekować, a pomimo jawnego i codziennego wykonywania reform we wszystkich kierunkach, przez dziennikarstwo zagraniczne tego stronnictwa, przeciwko oczywistej prawdzie, niewykonywanie zarządzać i rozgłaszać, oraz rozdrażnienie umysłów podniecać. I tutaj znowu zwolennicy bezrządu, i w kraju i za krajem, omyla się w swoich rachubach.

Diennik powszechny ogłasza liczne mianowania nauczycieli do gimnazjów i liceów.

Blizsze szczegóły o sprawcy zamachu na życie JW. naczelnika rządu cywilnego są następujące:

Ludwik Ryll, uczeń litograficzny zapisany jest w księdze nieślubnej pod nr. 1309 miasta Warszawy, urodzony zaś dnia 16. paźd. 1842 r., z rodziców Filipa i Barbary, we wsi Blizni gubernii Radomskiej, wyznania rzymsko-katolickiego, kawaler.

Przed zamachem mieszkał przy ulicy Nowy-Świat w domu pod nr. 1309 na trzecim pięttrze razem w jednej stancyi z szewcem Ignacym Staniszewskim, z którym oddawna żył w stosunkach przyjaźni i doświadczał od niego pomocy, szczególnie w ostatnich czasach, kiedy pozostawał bez zatrudnienia; miał on być poprzednio na opiece u jednego z właścicieli ziemskich Królestwa, który z powodu złego prowadzenia się Rylla, opuścił go i nie chce o nim wiedzieć. Przed rokiem był w nauce u litografa Regulskiego, zamieszkałego w domu pod nr. 407, i za naukę jego obowiązał się płacić dawny opiekun, porzucił zaś te zatrudnienie będąc dotknięty chorobą, skutkiem której znajdował się na kuracji w szpitalu św. Łazarza.

W mieszkaniu Rylla, ani rzeczy, ani odzieży, ani też bielizny, nie znaleziono, widać, że nie więcej nad to co na sobie, nie miał, sypiał bez żadnej pościeli na brudnej obdartej sofie, należącej do szewca Staniszewskiego.

Rosya.

Petersburg, 5. sierpnia. (Podróż Cesarstwa.) *De. pow.* podaje następującą dep. tel. *Libawa 22. lipca.* Dziś w uroczysty dzień imienia Najjaśn. Pani, Ich ces. Moście raczyły być obecne na nabożeństwie w tutejszym prawosławnym kościele, gdzie zebrana była szlachta, oraz władze wojskowe i cywilne. Na obiad do Ich ces. Mości, oprócz osób z orszaku, zaproszeni byli gubernator cywilny wraz z małżonką i córką, kurlandzki i liflandzki marszałkowie szlachty, liflandzki landrat baron Meisenkamp z córką, mistrz dworu hrabia Zubow i szambelan hrabia Medem. Wieczorem Najjaśn. Państwo byli w teatrze. Dnia poprzedniego Najjaśn. Pan raczył na parostatku oglądać roboty, wykonywane dla urządzenia portu w Libawie, a wieczorem Ich ces. Moście zaszczytliwi odwiedzini pawilon w parku miejskim, przepysznie oświetlonym przez szlachtę, i przyjąć tam herbatę, przysposobioną przez szlachtę.

Kronika.

— W Zuraźnie rozpoczęto już budowę drewnianych części statku parowego i sześciu palarów zamówionych w fabryce machin br. Andrzeja Zajączkowskiego i Spółki w Warszawie. W tych dniach oczekiwany jest w Zuraźnie pierwszy transport machin i przyrządów żelaznych z pomienionej fabryki. Przybyć ma także w ciągu bieżącego miesiąca sternik wysłany przez rzeczoną fabrykę dla ostatecznego rozpoznania żołyśka Dniestr. Dodany ma będzie ze strony komitetu żeglugi parowej na Dniestrze biegły w tym zawodzie technik, któremu polecono zd.ć sprawę komitetowi z spostrzeżeń dotyczących się splawności i tej rzeki w obecnym jej stanie, mianowicie co do przeszkód, któreby na przeźrzeniu między Zurażnem a Zaleszczykami przed rozpoczęciem żeglugi uchylać należało. Tymczasem roboty około oczyszczenia i potrzebnego zwięźszenia koryta Dniestr. podjęte przez c. k. dyrektora budownictwa równocześnie w kilku punktach, różnie postępują, i już wszelka nadzieja, że w tym już roku o tyle postąpią, że z przyszłą wiosną żegluga parowa będzie mogła być otwarta. Zdaje się jednak, że dla należytego wyłobienia koryta Dniestr. w kilku miejscach rynnem zasypanych, towarzystwo żeglugi będzie musiało sprawić potrzebną do tego machinę dragawania. Dla wiadomości interesentów przypominamy, że dnia 25go b. m. przypada termin do wypłacenia 10procento-

wej raty ze strony członków towarzystwa. Wpłaty przyjmuje filia wiedeńskiego instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu we Lwowie.

(Książę Richard) bawił przed kilku dniami w Pradze czeskiej, z kądem udał się do Mezenu dla odszukania w tamiecznych okolicach nowych źródeł wody. Następnie książę ten zwiedzi Cieplice i Karlsbad w celu zbadania tamiecznych źródeł uzdrawiających, poczem wyjedzie do Bawarii, dokąd go rząd powołał. Książę Richard przedsięwzięcie także p. dróż do Wołoszczyzny i Turcji, a ztamtąd uda się przez Francję na ziemię Algierji, dokąd go rząd francuski posyła. W punktach przez księcia Richarda wskazanych 17 lipca na pozabawionych wody przestrzeniach Debreczyńskich, mianowicie w pustyni Hortabagy znaleziono rzeczywiście obfite źródła dobrej wody.

Przy tej sposobności możemy donieść, że także zarząd dóbr Łancuckich, korzystając z pobytu księcia Richarda w Morawii i w Czechach, zamówił go na początek sierpnia do Łañcuta, a dyrektora zdrojowisk krajowych powziawszy wiadomość o tem, zrobiła również zapytanie za pośrednictwem domu handlowego Teodora Bauera w Bernie, czyliby ks. Richard przy tej sposobności nie odwiedził także miejsc kąpielowych w Galicyi dla wyszukania źródeł słodkich, a zarazem dla ułatwienia osobom prywatnym porozumienia się z Richardem, ogłosiła w pismach publicznych, że z mówienia tego rodzaju przyjmować będzie po koniec lipca. Jakoż zgłosiło się istotnie 12 gmin, między temi Lwów i Przemyśl, i kilka osób prywatnych, które życzyłyby sobie zasięgnąć rady ks. Richarda. Lecz gdy z początkiem tego miesiąca oznajmił dom handlowy Bauera, że ks. Richard jedzie teraz do Bawarii na wezwanie tamtejszego rządu, a do Galicyi może przybyć dopiero 20. sierpnia, i że kosztą sprowadzenia go do Łañcuta wynosić będą około 3000 fr., odstąpiła dyrektura zdrojowisk krajowych od swojego zamiaru.

Ostatnie wiadomości.

Wiedeń. Najjaśniejsza Pani, jak donosi umieszczona dziś w dzienniku naszym depesza telegraficzna z Wiednia, powróciła już szczęśliwie do stolicy państwa, i radośna ta wiadomość rozeszła się z szybkością błyskawicy po wszystkich krańcach państwa austriackiego, znachodząc miły oddźwięk w sercach wszystkich jego ludów. Wieczorne dzienniki wiedeńskie z 14. b. m. nieprzyniosły jednak jeszcze tej radośnej nowiny, gdyż przybycie Najjaśn. Pani do Wiednia nastąpiło dopiero późnym wieczorem; tylko w gazecie wiedeńskiej znachodzimy odeszwę tamtejszej rady gminnej, która zapowiadając bliskie przybycie ukochanej monarchini, wzywa mieszkańców stolicy do objawienia powszechnej radości oświeceniem miasta.

Izba panów rady państwa miała na dniu 13. b. m. ostatnie posiedzenie, na którym załatwiwszy kilka ostatnich rubryk budżetu z r. b., odroczyła się aż do Października.

Niemcy. W Prusiech zanosi się znowu na przesilenie konstytucyjne, jak to wyraźnie zapowiada wstępny artykuł w *Stern-Ztg.* z 14. sierpnia; artykuł ten bowiem, wspominając o obawie przepowiadanego rozwiązania sejmu z powodu obrad nad budżetem wojskowym powiada, że wszelkie trudności pochodzą ztąd, iż konstytucya nie orzeka dokładnie, co począć w takim razie, jeźliby budżet w właściwym czasie nie był wotowany. Nie można przypuszczać powiada dalej, by rząd zezwolił na uszczuplenie budżetu, którem zostałoby zniweczzone dzieło reorganizacji armii. Rząd naruszyłby najświętszy swój obowiązek, gdyby do przeprowadzenia reformy niezbędnej dla dobra państwa nie użył całej swojej władzy konstytucyjnej. Jeźliby pozałowania godnym sposobem nie nastąpiło porozumienie, natenczas nie omieszka rząd postąpić wedle praw i obowiązków zakreślonych konstytucją, a w takim razie nie będzie miał nikt prawa podejrzewać go o zamach stanu i złamanie konstytucyi.

Małżonka Następcy tronu pruskiego powiła syna d. 14. b. m. Wreszcie dowiadujemy się jeszcze z telegramu berlińskiego z 13. sierpnia, że Brunświk przystąpił do prusko-francuskiego traktatu handlowego.

Telegram z **Paryża** z 14. sierpnia podaje tylko raport *Monitora* o przyjęciu nowego posła hiszpańskiego generała Concha, który na audyencji wynurzał Cesarzowi uczucia życzliwości i najszerszej sympatyj tak Królowej jak i ludu hiszpańskiego. Królowa, mówił, pragnie jak najgoręcej utrzymać przyjaźne stosunki z Francją, i raduje się ścieśnieniem węzłów, które łączą obydwaj ludy. Na to odpowiedział Cesarz: Nie pomijałem żadnej sposobności, by okazać Królowej moją szczerą sympatię, a narodowi hiszpańskiemu mój szacunek. Nieporozumienia, jakie zaszły ostatnimi czasy, zarówno mię zdziwiły i zasmuciły. Ale cokolwiek bądź dozwala spodziewać się zwrócony na pana wybór Królowej bezstronnego ocenienia wypadków. Ja z mojej strony uznaje pojednawcze chęci, które skłoniły Pana przyjąć tę misję wśród tak zawiłych okoliczności. Tylko od Królowej zależy pozyskać we mnie szczeręgo sprzymierzeńca, a ludowi hiszpańskiemu utrzymać wiernego przyjaciela, który pragnie jego wielkości.

W Warszawie jak donosi telegram z 13. sierpnia wyprawili lud w rocznicę zjednoczenia Polski z Litwą rodzaj demonstracji. Kobiety wystąpiły w strojach świątecznych z trójbarwnymi szarfami, rzemieślnicy świątkowali i kościoły były licznie odwiedzane. Podobnie pisze *Czas*, że d. 12. t. m., to jest rocznica unii Litwy z koroną, przeminął spokojnie, lecz uroczystość w Warszawie i Kongresówce. Ludność Warszawy zdjęła na ten dzień żałobę i odprawiono nabożeństwo dziękczynne. Dalej pisze *Czas*, że aresztowania w Warszawie są znowu liczniejsze, a ostatnia korespondencyja jego z Warszawy wymienia nawet nazwiska wielu świeżo aresztowanych.

